

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ЛЕКСИКОЛОГИЈА НА ИТАЛИЈАНСКИОТ ЈАЗИК“
– РЕЦЕНЗИРАНА СКРИПТА ОД ДОЦ. Д-Р НАДИЦА НЕГРИЕВСКА,
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 1902-209/12 од 276. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 8.11.2023 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Весна Коцева, вонреден професор на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;

- д-р Јована Караникиќ-Јосимовска, доцент на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „ЛЕКСИКОЛОГИЈА НА ИТАЛИЈАНСКИОТ ЈАЗИК“ – РЕЦЕНЗИРАНА СКРИПТА од доцент д-р **Надица Негриевска**, наменет за студентите на прв циклус студии на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошки факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Ракописот со наслов „Лексикологија на италијанскиот јазик“ – рецензирана скрипта од доцент д-р **Надица Негриевска** е пишуван според наставниот план и програма за предметот Лексикологија на италијанскиот јазик. Овој предмет се изучува како задолжителен предмет на студиите на прв циклус студии на студиската програма Италијански јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во четврта година, седми семестар, со неделен фонд на часови 3+2+2 и 8 ЕКТС.

Предложениот ракопис е во согласност со наставната програма и во целост ја опфаќа наставната материја за студиската програма за која е наменет. Ракописот кој им е доставен на рецензентите претставува целосен материјал преку кој студентите ќе можат да добијат сознанија потребни за предметната материја, но и ќе може целосно да се реализираат барањата на предметната програма и ЕКТС системот.

Податоци за обемот на ракописот: Содржината на ракописот, кој е наменет за издавање на ова учебно помагало во вид на скрипта по предметот Лексикологија на италијанскиот јазик, е претставена во текст од вкупно 75 страници. Ракописот е структуриран во четири глави и користена литература која претставува главен извор за подготовката на материјалот. Насловот на ракописот е на македонски јазик, додека учебното помагало е пишувано на италијански јазик, во А4 формат со нормален проред, употребен е фонт Arial и со големина на буквите 10.

Обемот на ракописот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и се во согласност со Наставната програма за реализација на часовите по предметот Лексикологија на италијанскиот јазик.

Ракописот е подготвен според критериумите и стандардите согласно со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Скрипта што обработува иста содржина за реализација на часовите по предметот Лексикологија на италијанскиот јазик на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип досега не е објавена. Материјата од некои поглавја, како одредени дефиниции, класификации и сл., помалку или повеќе е застапена и во некои други учебни помагала од областа на лексиката на италијанскиот јазик, објавени на италијански јазик, меѓутоа како целина и начин на обработка на материјата скриптата е индивидуална творба.

Краток опис на содржината: Ракописот е напишан на јасен и разбирлив италијански јазик, прифатлив за студентите коишто ја следат наставата по предметот Лексикологија на италијанскиот јазик. Текстот на скриптата се состои од предговор и четири глави.

Во *предговорот* на почетокот се дава краток воведен дел во кој се претставува структурата на ракописот.

Во првата глава *Il lessico della lingua italiana (Лексиката во италијанскиот јазик)* темелно е обработен составот на италијанската лексика. Најпрво се претставува предметот на проучување на лексикологијата, како клучна лингвистичка дисциплина која се занимава со проучување на лексичкиот фонд на даден јазик. Во продолжение се дефинирани и основните и најважни термини од лексикологијата. Потоа се зборува за поврзаноста на оваа јазична дисциплина со граматиката. Главниот акцент во оваа глава се става на стратификацијата на лексиката во италијанскиот јазик. Станува збор за една детална анализа на лексичкиот фонд на италијанскиот јазик кој главно е составен од зборови кои потекнуваат од латинскиот јазик, потоа зборови преземени од некој странски јазик, како и новоформирани зборови по пат на суфиксација, префиксација и композиција. На крајот од оваа глава се дефинирани и дијалектизмите или внатрешни заемки, односно зборови кои се преземаат од некој дијалект на италијанскиот јазик, како и неологизмите, новите лексеми во италијанскиот јазик.

Втората глава *La formazione delle parole (Зборообразување)* е посветена на формирање на нови зборови во италијанскиот јазик со помош на двете главни постапки во зборообразувањето: деривација и композиција. Најпрво е претставена формата или структурата на зборовите кои всушност се јадрото на лексиката на еден јазик. Понатаму е дадена една детална анализа на клучните постапки во зборообразувањето: суфиксација, префиксација и композиција. Оваа глава изобилува со голем број на примери кои ја докажуваат продуктивноста на одредени суфикси и префикси во италијанскиот јазик. Во делот на сложенките се објаснети и конгломератите, кои претставуваат еден специфичен начин на образување нови зборови. Станува збор за сложени лексички единици кои се добиваат со спојување на повеќе зборови, најчесто два глагола. Во италијанскиот јазик се доста чести и акронимите, кои по својата форма се вбројуваат меѓу сложените лексички единици и како такви се претставени на крајот на оваа глава.

Во третата глава насловена *Le parole e il loro significato (Зборовите и нивното значење)* е дефинирано значењето како нераскинлив дел од еден збор. Проучувањето на значењето на зборовите подразбира анализа на значењето во

рамките на односите кои се воспоставуваат меѓу зборовите во јазичниот систем. Лексиката претставува една организирана структура, а зборовите сами по себе немаат значење, туку истото го добиваат врз основа на различните семантички релации кои се воспоставуваат со останатите елементи од јазичниот систем. Токму овие семантички релации се предмет на интерес во третата глава во која детално се опишани главните семантички релации меѓу зборовите: синонимија, антонимија, хиперонимија, хипонимија, полисемија и хомонимија.

Последната, четврта глава со наслов *Lessicografia* (Лексикографија) е посветена на научната дисциплина што се занимава со принципите за составување разни видови речници и со нивната практична примена. Во оваа глава е направена класификација на речниците, а исто така даден е и детален опис на секој вид речник. На крајот од главата се претставени речниците на новата генерација. Станува збор за една нова етапа во рамките на лексикографијата. Новитетот се состои во тоа што за секој збор, покрај значењето, дадени се и насоки во врска со синтаксичката и прагматичката употреба на истите.

На крајот е прикажана корисената литература, односно е наведен список на целокупната консултирана литература за потребите на овој ракопис. Оваа литература претставува и дополнителна информација за сите оние студенти и корисници кои имаат желба да ги продлабочат своите знаења од оваа област.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на наведените и образложени факти за содржината на ракописот со наслов „Лексикологија на италијанскиот јазик“ од доцент д-р Надица Негриевска, Рецензентската комисија констатира дека е напишан според наставниот план и програма предвидена за предметот Лексикологија на италијанскиот јазик на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Содржината на ракописот, прегледноста и организираноста на секоја глава, пристапот кон проблематиката и начинот на којшто е изложена материјата обезбедуваат успешно следење и совладување на теоретскиот дел од наставната дисциплина за која е наменет.

Исто така, приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите и условите за издавање на електронска скрипта според Правилникот за единствени основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип ракописот со наслов „Лексикологија на италијанскиот јазик“ од доцент д-р Надица Негриевска да го прифати за објавување како рецензирана електронска скрипта.

Рецензенти

Д-р Весна Коцева, вонреден професор, с.р.

Д-р Јована Караникиќ-Јосимовска, доцент, с.р.